

Міністерство освіти і науки України

ВСП «Чортківський фаховий коледж економіки та підприємництва
Західноукраїнського національного університету»

ПОГОДЖУЮ

Директор ВСП «ЧФКЕП ЗУНУ»

Тетяна Жовковська

« 20 » _____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Економіка підприємств»

Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	071 «Облік та оподаткування» 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Кваліфікація	Фаховий молодший бакалавр із обліку та оподаткування Фаховий молодший бакалавр із підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»/ спеціальності: 071 «Облік та оподаткування», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр», 15 с. «30» серпня 2023 року.

Автор: Гевкалюк Наталія Миколаївна, викладач коледжу.

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії фінансів,
підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
Протокол № 1 від «30» серпня 2023 р.

Голова циклової комісії

Ольга

Пилипів

Опис навчальної дисципліни

Освітньо- професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	071 «Облік та оподаткування» 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Форми здобуття освіти	денна
Освітня кваліфікація	Фаховий молодший бакалавр із обліку та оподаткування Фаховий молодший бакалавр із підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
Характеристика навчальної дисципліни	
Загальна кількість годин	120
Кількість кредитів ECTS	4
Кількість модулів	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Курсова робота (год)	-
Форма контролю	екзамен
Показники навчальної дисципліни денної форми навчання	
Форма навчання	денна
Рік підготовки	2022-2023
Семестр	5
Аудиторні години:	64
Лекційні	30
Практичні	30
Індивідуальна робота	4
Самостійна робота	56
Кількість тижневих годин	2/2

Пояснювальна записка

Ринкові умови господарювання обумовлюють суттєві зміни в діяльності підприємств. Ефективність їх роботи буде залежати від того, наскільки правильно фахівці підприємства зможуть спрогнозувати розвиток фірми в перспективі, забезпечити конкурентоспроможність продукції, врахувати негативні фактори і передбачити шляхи ефективних дій.

Це визначає значення вивчення дисципліни «Економіка підприємства».

Мета вивчення курсу — опанувати всі фахові спрямування основних розділів прикладної економіки, організації та ефективного господарювання на рівні підприємства, оволодіти сукупністю теоретичних і практичних знань з діяльності підприємства в сучасних економічних умовах. Практичні знання здобуваються і перевіряються при розв'язанні численних задач за темами курсу та при тестуванні.

Для досягнення основної мети необхідно вирішити наступні **завдання**:

- вивчення теорії та практики діяльності підприємства;
- управління ним у конкурентному середовищі;
- формування вмінь ефективного використання ресурсного і виробничо-господарського потенціалу;
- забезпечення розширеного самовідтворення на основі інвестиційно-інноваційної моделі розвитку суб'єкта підприємництва.

Основою формування знань, умінь і навичок з навчальної дисципліни «Економіка підприємства» є лекції, семінарські заняття, а також самостійна робота студентів.

Об'єкт вивчення: принципи, механізми функціонування та розвитку підприємств.

Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв'язувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері економіки підприємств у процесі навчання.

Теоретичний зміст предметної області: поняття, категорії, теорії і концепції економічної науки, які визначають тенденції і закономірності функціонування й розвитку підприємств різних форм господарювання.

Методи, методики та технології економічної науки і практики на теоретичному і емпіричному рівнях.

Інструменти та обладнання: сучасні інформаційно-аналітичні системи та стандартні, спеціальні й галузеві програмні продукти.

Після вивчення дисципліни «Економіка підприємств» у здобувачів освіти формуються основні, загальні та інтегральні компетентності.

Перелік компетентностей випускника:

1. Інтегральна компетентність. Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі економіки підприємств або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів економічної науки, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях

2. Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 5. Знання і розуміння предметної області з економіки підприємств та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

3. Спеціальні компетентності:

СК 1. Здатність використовувати теоретичний і методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері економіки підприємств.

СК 2. Здатність здійснювати професійну діяльність, згідно з вимогами законодавства.

СК 3. Розуміння особливостей функціонування сучасного підприємства, його структурних підрозділів.

СК 4. Розуміння принципів організації взаємовідносин між покупцями та поставщиками.

СК 5. Здатність оцінювати результати господарської діяльності підприємств на основі знань сучасних методик аналізу.

СК 6. Здатність складати й аналізувати фінансову звітність.

СК 7. Здатність самостійно виконувати складні завдання у сфері економіки підприємств.

СК 8. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання й обробки даних.

СК 9. Здатність виконувати контрольні функції.

СК 10. Здатність демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

СК 11. Здатність організовувати власну професійну діяльність, застосовувати знання для розв'язання практичних ситуацій, ухвалювати рішення відповідно до законодавства.

СК 12. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків

Програмні результати навчання.

Після вивчення дисципліни «Економіка підприємств» здобувачі освіти повинні:

РН 01. Знати свої права як члена суспільства, розуміти цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

РН 02. Володіти державною та іноземною мовами для складання ділових паперів і комунікації у професійній діяльності.

РН 03. Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами.

РН 04. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

РН 05. Дотримуватися вимог законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень.

РН 06. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань.

РН 07. Застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері фінансів, обліку.

РН 08. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності.

РН 09. Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності.

РН 10. Формувати і надавати облікову-аналітичну інформацію для ухвалення управлінських рішень з метою підвищення ефективності бізнесу.

РН 11. Формувати й аналізувати форми фінансової звітності та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

РН 12. Володіти методичним інструментарієм здійснення базових контрольних функцій у сфері фінансів.

РН 13. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації до фахівців і користувачів для досягнення спільної мети.

РН 14. Застосовувати інновації.

РН 15. Виявляти навички самостійної роботи та роботи в команді, демонструвати гнучке мислення, відкритість до нових знань

PH 16. Нести професійну відповідальність за результати роботи, дотримуватися норм та стандартів професійної етики для досягнення спільної мети.

PH 17. Дотримуватися вимог професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення економічного розвитку України.

PH 18. Дотримуватися безпеки життєдіяльності та вживати заходів щодо збереження навколишнього середовища

Тематичний план вивчення дисципліни

№п/п	Назва теми	Кількість годин			
		лекційні	практичні	Самостійна робота	Індивідуальна робота
1.	Підприємство в сучасній системі господарювання	2	2	4	
2.	Трудові ресурси	2	2	4	0,5
3.	Капітал, виробничі фонди та нематеріальні ресурси	4	4	6	0,5
4.	Інноваційно-інвестиційна діяльність підприємства	4	4	6	
5.	Система планування на підприємстві	2	2	6	0,5
6.	Організація виробництва та його обслуговування	2	2	6	
7.	Продукція: сутність, різновиди і конкурентоспроможність	2	2	6	1
8.	Витрати підприємства	2	2	6	0,5
9.	Результативність діяльності підприємства	4	4	6	0,5
10.	Антикризова діяльність підприємства	6	6	6	0,5
	Всього	30	30	56	4

Зміст курсу

Тема 1. Підприємство в сучасній системі господарювання (8 год)

Лекція 1 Підприємство в сучасній системі господарювання (2 год)

План

1. Загальна характеристика, цілі та основні напрямки діяльності підприємства.
2. Правові основи функціонування.
3. Класифікація підприємств за певними ознаками.
4. Добровільні об'єднання підприємств.
5. Необхідність, сутність та основні принципи управління підприємством.
6. Функції управління. Система методів управління.

Практичне заняття 1. Підприємство як суб'єкт господарювання в ринковій економіці(2год.)

План

- 1.Поняття , цілі та напрямки діяльності підприємства.
2. Правові засади функціонування підприємств.
3. Класифікація та структура підприємств.
- 4.Добровільні та інституціональні об'єднання підприємств (організацій).
5. Поняття та основні принципи процесу управління.
6. Функції та методи управління підприємством.

Самостійна робота по темі «Підприємство в сучасній системі господарювання»(4год.)

[1-7]

Література: [1,5,11,15]

Тема 2. Трудові ресурси (8,5 год)

Лекція 2. Персонал підприємства (2 год)

План

- 1.Поняття, класифікація та структура персоналу підприємства.
- 2.Визначення чисельності окремих категорій працівників.
3. Кадрова політика та управління персоналом сучасного підприємства.
4. Система оцінки трудового потенціалу підприємства.
- 5.Зарубіжний досвід формування та ефективного використання трудового потенціалу фірми.

Практичне заняття 2. Поняття персоналу підприємства(2год.)

План

- 1.Сутність, класифікація та структура персоналу підприємства.
- 2.Оцінка персоналу як важливий елемент системи управління трудовим колективом.
3. Визначення чисельності окремих категорій працівників.
- 4.Система управління персоналом.
- 5.Поняття кадрової політики. Оцінка трудового потенціалу підприємства.
- 6.Вивчення зарубіжного досвіду формування та ефективного використання трудового потенціалу фірми.

Самостійна робота (8год.)

[8-12]

Індивідуальна робота(0,5год.): Побудувати блок-схему структури персоналу підприємства

Література: [1,5,11,15]

Тема 3. Капітал, виробничі фонди та нематеріальні ресурси.(14,5год.)

Лекція3.Поняття капіталу та виробничих фондів підприємства.(2год.)

План

1. Загальна характеристика капіталу і виробничих фондів підприємства.
2. Економічна сутність, класифікація і структура основних фондів.
3. Види оцінки основних фондів.
4. Спрацювання і амортизація основних фондів.
5. Поняття, види і чинники формування виробничої потужності підприємства.
6. Показники і шляхи підвищення ефективності використання основних фондів і виробничої потужності підприємства.

Практичне заняття 3. Характеристика виробничих фондів (2год.)

План

1. Поняття виробничих фондів підприємства.
2. Сутність, класифікація і структура основних фондів.
3. Оцінка основних фондів.
4. Поняття спрацювання і амортизації основних фондів.
5. Методи амортизації та їх характеристика.
6. Формування виробничої потужності підприємства та методичні основи розрахунку виробничої потужності.
7. Показники ефективності використання основних фондів і виробничої потужності підприємства.

Лекція4. Нематеріальні ресурси та активи підприємства.(2год.)

План

1. Поняття нематеріальних ресурсів підприємства та їх види.
2. Нематеріальні активи.
3. Оцінка вартості та амортизація нематеріальних активів.

Практичне заняття 4. Узагальнююча характеристика нематеріальних ресурсів підприємства. (2год.)

План

1. Поняття та види нематеріальних активів підприємства.
2. Оцінка вартості та амортизація нематеріальних активів.

Самостійна робота по темі «Капітал, виробничі фонди та нематеріальні ресурси»(8год) [10-17]

Індивідуальна робота: Визначити вплив оборотності оборотних засобів на кінцевий результат роботи підприємства.(0,5год.)

Література: [10,11,14,19]

Тема4. Інноваційно-інвестиційна діяльність підприємства.(14 год.)

Лекція5. Інноваційна діяльність підприємства.(2год.)

План

1. Значення і загальна характеристика інноваційних процесів.
2. Науково-технічний прогрес, його значення, сутність і основні напрями.
3. Організаційний прогрес та його характеристика.
4. Оцінка ефективності технічних та організаційних нововведень

Практичне заняття 5. Поняття інноваційної діяльності підприємства.(2год.)

План

1. Поняття та загальна характеристика інноваційних процесів.
2. Значення, сутність і основні напрями науково-технічного процесу.
3. Організаційний прогрес.
4. Оцінка ефективності технічних та організаційних нововведень.

Лекція 6. Інвестиційна діяльність підприємства.(2год.)

План

1. Інвестиції, їх види та характеристика.
2. Поняття, склад і структура виробничих інвестицій.
3. Загальні принципи та етапи планування виробничих інвестицій на підприємствах.
4. Оцінка ефективності використання виробничих інвестицій.
5. Фінансові інвестиції і оцінювання їх ефективності

Практичне заняття 6. Поняття інвестиційної діяльності підприємства.(2год.)

План

1. Поняття, склад і структура виробничих інвестицій.
2. Принципи та етапи планування виробничих інвестицій на підприємствах.
3. Оцінка ефективності використання виробничих та фінансових інвестицій.

Самостійна робота по темі «Інноваційно-інвестиційна діяльність підприємства.»(8год)
[18-23]

Література: [4,7,10,12,16]

Тема 5. Система планування на підприємстві(10,5 год.)

Лекція 7. Планування діяльності підприємства(2год.)

План

1. Сутність, значення і основні принципи планування діяльності підприємства.
2. Види планування та методи планування на підприємстві.
3. Стратегічне планування, його сутність, цілі і основні етапи.
4. Особливості та зміст тактичних планів система оперативного планування на підприємстві.
5. Бізнес-план підприємства, його значення і зміст.

Практичне заняття 7. Планування: суть, цілі, основні етапи, види, методи.(2год.)

План

1. Поняття та основні принципи планування діяльності підприємства.
2. Основні види та методи планування. Система оперативного планування на підприємстві.
3. Поняття бізнес-плану, зміст та значення

Самостійна робота по темі «Система планування на підприємстві»(8год.)
[24-31]

Література: [3,5,11,20]

Індивідуальна робота: Скласти бізнес-план(0,5 год.)

Тема 6. Організація виробництва та його обслуговування.(10 год.)

Лекція 8. Організація виробництва на підприємстві(2год.)

План

1. Поняття та основні елементи та принципи виробничого процесу.
2. Основні типи організації виробництва та їх порівняльна характеристика.
3. Методи організації виробництва та їх характеристика.
4. Суспільні форми організації виробництва, їх сутність та соціально-економічне значення.
5. Поняття, види та значення інфраструктури підприємства.
6. Система технічного обслуговування виробництва.

Практичне заняття 8. Сутність організації виробництва на підприємстві.(2год.)

План

1. Сутність, принципи та основні елементи виробничого процесу.
2. Порівняльна характеристика типів та форм організації виробництва.
3. Характеристика методів організації виробництва.

4. Поняття технічного обслуговування виробництва.

Самостійна робота по темі «Організація виробництва та його обслуговування»(6год.)

[32-36].

Література: [4,5,9,10]

Тема 7. Продукція: сутність, різновиди і конкурентоспроможність (11год.)

Лекція9. Виробництво, якість і конкурентоспроможність продукції.(2год.)

План

1. Загальна характеристика продукції підприємства.
2. Поняття, значення та основні показники якості продукції.
3. Методи оцінки якості продукції
4. Сутнісна характеристика та шляхи підвищення конкурентоспроможності продукції підприємства.

Практичне заняття 9. Якість та конкурентоспроможність продукції підприємства.(2год.)

План

1. Сутнісна характеристика продукції підприємства.
2. Якість продукції та показники її оцінювання.
3. Методи оцінювання рівня якості продукції.
4. Поняття конкурентоспроможності продукції підприємства.

Самостійна робота по темі «Продукція: сутність, різновиди і конкурентоспроможність»(6год.)

[36-39]

Індивідуальна робота: Формування цінової політики підприємства(1год.)

Література: [7,9,11,18]

Тема8. Витрати підприємства. (10,5год.)

Лекція10. Економічна сутність витрат підприємства.(2год.)

План

- 1.Сутнісна характеристика виробничих витрат.
2. Класифікація та планування витрат на виробництво продукції.
3. Поняття собівартості продукції.
4. Методи та особливості калькуляції продукції підприємства.
5. Управління витратами виробництва

Практичне заняття10. Характеристика витрат підприємства.(2год.)

План

- 1.Поняття витрат, їх класифікація та роль.
2. Управління витратами виробництва на підприємстві.
- 3.Сукупні витрати та собівартість продукції.
- 4.Методичні основи калькулювання собівартості продукції.

Самостійна робота по темі «Витрати підприємства»(6год.)

[40-44]

Індивідуальна робота:(0,5год.)

- 1)Скласти калькуляцію собівартості продукції, робіт(послуг).
- 2)Побудувати блок-схему класифікації витрат підприємства.

Література: [10,15,20]

Тема 9. Результативність діяльності підприємства.(14,5 год.)

Лекція11. Фінансово - економічні результати діяльності(2год.)

План

1. Загальна характеристика фінансової діяльності підприємства.

2.Економічна сутність, значення, порядок обчислення та основні напрями розподілу прибутку підприємства.

3.Оцінка фінансово-економічного стану підприємства.

Практичне заняття 11. Результати господарської діяльності підприємств.(2год)

План

1.Зміст і основні форми фінансової діяльності підприємств.

2.Поняття та порядок обчислення, основні напрями розподілу прибутку підприємства.

Лекція12.Економічна ефективність підприємства.(2год.)

План

1. Сутнісна характеристика та вимірювання ефективності виробництва.

2. Чинники зростання ефективності діяльності підприємства.

Практичне заняття 12. Дослідження економічної ефективності підприємства(2год.)

План

1. Поняття економічної ефективності.

2. Важелі вимірювання економічної ефективності підприємства.

3. Фактори зростання економічної ефективності підприємства.

Самостійна робота по темі «Результативність діяльності підприємства»(6год.)

[47-49]

Індивідуальна робота:(0,5год.)Дослідження основних факторів, що впливають на ефективність діяльності підприємства.

Література: [6,10,14,20]

Тема 10. Антикризова діяльність підприємства.(18,5 год.)

Лекція13. Економічна безпека підприємства.(2год.)

План

1. Поняття економічної безпеки підприємства.

2. Оцінка економічної безпеки підприємства.

3. Основні напрями організації економічної безпеки.

Практичне заняття13. Змістовно-топологічна характеристика економічної безпеки підприємства.

План

1. Сутність економічної безпеки.

2. Етапи оцінки економічної безпеки підприємства.

3. Напрями організації економічної безпеки підприємства.

Лекція 14.Реструктуризація та санація підприємства.(2год.)

План

1.Сутність та види реструктуризації підприємств.

2.Практика здійснення реструктуризації підприємств.

6.Санація підприємств, її форми і види.

Практичне заняття14. Поняття фінансового оздоровлення підприємства.(2год.)

План

1. Сутнісна характеристика процесу реструктуризації підприємств. Види реструктуризації.

2. Процес і процедура реструктуризації.

3. Санація підприємства: основні положення та механізм реабілітації підприємств.

Лекція15. Банкрутство та ліквідація підприємства.(2год)

План

1. Банкрутство підприємств як економічне явище.

2. Методичні основи визначення ймовірності банкрутства суб'єктів господарювання.

Практичне заняття 15.Діагностика банкрутств підприємств.

План

1. Сутнісна характеристика банкрутств.

2. Методика визначення ймовірності банкрутства підприємств.

Самостійна робота по темі «Антикризова діяльність підприємства»(6год.)

[50-55]

Індивідуальна робота:(0,5год.)Дослідження механізму реабілітації підприємства.

Література: [2,6,10,12,19]

Тематика питань для самостійної роботи

1. Класифікація підприємств, цілі та основні напрями їх діяльності.
2. Характеристика виробничої та загальної структур підприємства.
3. Закон України «Про підприємства в Україні». Правові засади функціонування підприємства.
4. Добровільні форми об'єднання підприємств.
5. Підприємницька діяльність, її складові. Характеристика посередницької діяльності.
6. Управління підприємством. Функції і методи управління.
7. Організаційні структури управління на підприємстві.
8. Персонал підприємства: класифікація, чисельність та структура.
9. Кадрова політика на підприємстві.
10. Основні фонди підприємства: сутність, структура, оцінка.
11. Спрацювання основних фондів. Амортизація.
12. Виробничі потужності підприємства: методи визначення.
13. Показники використання основних фондів підприємства і методи їх відтворення.
14. Оборотні засоби підприємства: сутність, структура, джерела утворення.
15. Нормування основних видів оборотних засобів.
16. Кругообіг оборотних засобів. Показники використання оборотних засобів. Шляхи прискорення обіговості оборотних коштів.
17. Нематеріальні активи підприємства: умови використання, оцінка, знос.
18. Поняття інвестицій та їх класифікація.
19. Методи оцінки доцільності інвестиційних проектів.
20. Види, форми та проблеми залучення іноземних інвестицій.
21. Структури інвестицій: відтворювальна, технологічна, територіальна, галузева.
22. Характеристика НТП, загальні та пріоритетні напрямки.
23. Показники технічного рівня виробництва. Організаційний прогрес.
24. Основні принципи організації виробничого процесу.
25. Організаційні типи виробництва. Поняття технологічної операції, виробничого та технологічного циклів.
26. Методи організації виробництва. Система технічного обслуговування.
27. Суспільні форми організації виробництва: комбінування, конверсія, диверсифікація.
28. Суспільні форми організації виробництва: концентрація, спеціалізація, кооперування.
29. Техніко-технологічна база виробництва: методи вдосконалення.
30. Характеристика виробничої інфраструктури підприємства.
31. Характеристика соціальної інфраструктури підприємства.
32. Стратегічне й тактичне планування на підприємстві. Бізнес-планування.
33. Поточне й оперативне планування на підприємстві.
34. Маркетингова діяльність підприємства: основні концепції, принципи, стратегії.
36. Матеріально-технічне забезпечення підприємства.
37. Поняття якості та конкурентоспроможності продукції, показники та методи оцінки.
38. Економічний механізм управління якістю. Стандартизація та сертифікація продукції.
39. Державний нагляд за якістю продукції в Україні і внутрішньовиробничий контроль якості на підприємстві.
40. Класифікація витрат на виробництво. Поняття собівартості продукції.

41. Визначення рівня безбитковості виробництва.
42. Кошторис виробництва. Калькуляція собівартості продукції.
43. Обсяг товарної, валової, реалізованої і чистої продукції.
44. Система управління витратами на підприємстві. Основні резерви скорочення витрат.
45. Дохід, прибуток, рентабельність. Фінансовий результат від звичайної діяльності підприємства. Напрямки використання прибутку.
46. Ціни на продукцію (роботи, послуги): види та методи встановлення.
47. Державне регулювання цін. Цінова політика підприємства.
48. Зміст і форми фінансової діяльності підприємства.
49. Оцінка фінансово-економічного стану підприємства.
50. Економічна безпека підприємства: фінансова, інтелектуальна, силова та екологічна складові.
51. Економічна безпека підприємства: інформаційна, техніко-технологічна, політико-правова складові.
52. Реструктуризація та санація підприємства(розробити план-схему).
- 53.Механізм банкрутства підприємства(розробити план-схему).
54. Ліквідація підприємства(розробити план-схему).
- 55.Діагностика банкрутства підприємства(розробити план-схему).

Перелік екзаменаційних питань

1. Загальна характеристика, цілі та основні напрямки діяльності підприємства.
2. Правові основи функціонування.
3. Класифікація підприємств за певними ознаками.
4. Добровільні об'єднання підприємств.
5. Необхідність, сутність та основні принципи управління підприємством.
6. Функції управління. Система методів управління
7. Поняття, класифікація та структура персоналу підприємства.
8. Система оцінки трудового потенціалу підприємства.
9. Визначення чисельності окремих категорій працівників.
10. Кадрова політика та управління персоналом сучасного підприємства.
11. Загальна характеристика капіталу і виробничих фондів підприємства.
12. Економічна сутність, класифікація і структура основних фондів.
13. Види оцінки основних фондів.
14. Спрацювання і амортизація основних фондів.
15. Порівняльна характеристика типів та форм організації виробництва.
16. Характеристика методів організації виробництва.
17. Поняття технічного обслуговування виробництва.
18. Поняття, види і чинники формування виробничої потужності підприємства.
19. Показники і шляхи підвищення ефективності використання основних фондів і виробничої потужності підприємства.
20. Поняття та види нематеріальних ресурсів підприємства.
21. Поняття та основні елементи та принципи виробничого процесу.
22. Основні типи організації виробництва та їх порівняльна характеристика.
23. Методи організації виробництва та їх характеристика.
24. Суспільні форми організації виробництва, їх сутність та соціально-економічне значення.
25. Значення і загальна характеристика інноваційних процесів.
26. Науково-технічний прогрес, його значення, сутність і основні напрями.
27. Організаційний прогрес та його характеристика.
28. Оцінка ефективності технічних та організаційних нововведень
29. Інвестиції, їх види та характеристика.
30. Поняття, склад і структура виробничих інвестицій.
31. Загальні принципи та етапи планування виробничих інвестицій на підприємствах.

32. Оцінка ефективності використання виробничих інвестицій.
33. Фінансові інвестиції і оцінювання їх ефективності
34. Сутність, значення і основні принципи планування діяльності підприємства.
35. Види планування та методи планування на підприємстві.
36. Стратегічне планування, його сутність, цілі і основні етапи.
37. Особливості та зміст тактичних планів система оперативного планування на підприємстві.
38. Бізнес-план підприємства, його значення і зміст.
39. Поняття та основні елементи та принципи виробничого процесу.
40. Основні типи організації виробництва та їх порівняльна характеристика.
41. Методи організації виробництва та їх характеристика.
42. Суспільні форми організації виробництва, їх сутність та соціально-економічне значення.
43. Поняття, види та значення інфраструктури підприємства.
44. Система технічного обслуговування виробництва.
45. Загальна характеристика продукції підприємства.
46. Поняття, значення та основні показники якості продукції.
47. Методи оцінки якості продукції
48. Сутнісна характеристика та шляхи підвищення конкурентоспроможності продукції підприємства.
49. Сутнісна характеристика виробничих витрат.
50. Класифікація та планування витрат на виробництво продукції.
51. Поняття собівартості продукції.
52. Методи та особливості калькуляції продукції підприємства.
53. Управління витратами виробництва
54. Загальна характеристика фінансової діяльності підприємства.
55. Економічна сутність, значення, порядок обчислення та основні напрями розподілу прибутку підприємства.
56. Оцінка фінансово-економічного стану підприємства.
57. Аналітична оцінка рівня та основні напрями організації економічної безпеки на підприємстві.
58. Сутність та види реструктуризації підприємств.
59. санація підприємств, її форми і види.
60. Етапи та процедура порушення справи про банкрутство. Ліквідація збанкрутілих підприємств.

Критерії оцінки знань на семінарських заняттях та під час іспиту

Оцінка «5» («Відмінно») виставляється за наступних умов:

- студент засвоїв увесь програмний матеріал, його знання творчі і осмислені, він виділяє найбільш суттєве у питанні, добре знає головні положення, розкриває причинно-наслідкові і функціональні зв'язки понять і категорій;
- вільно володіє категоріальним апаратом активно використовує рекомендовану для вивчення основу і додаткову навчальну літературу, а також матеріали наукових досліджень – монографії, статті тощо;
- демонструє знання фактичного матеріалу, виявляє власне ставлення до вивченого, уміє робити висновки, пов'язуючи теоретичні положення із господарською практикою, легко виконує задачі і практичні завдання із курсу;
- володіє культурою викладу інформації, викладає знання у логічній послідовності, чітко формулює думки, його мова грамотна.

Оцінка «4» («Добре») виставляється тоді, коли студент:

- знає програмний матеріал, не допускає у відповіді серйозних помилок, легко виправляє окремі неточності, якщо викладач вказує на них;

- відповідає без особливих труднощів на додаткові питання;
- при відповіді використовує додаткову рекомендовану літературу, достатньо добре володіє категоріальним апаратом, але зіштовхується із певними труднощами при виявленні причинно-наслідкових і функціональних взаємозв'язків окремих понять і категорій;
- без особливих труднощів виконує задачі і практичні завдання із курсу;
- відповідає переважно у логічній послідовності, достатньо чітко висловлює свої думки, володіє культурою мовлення.

Оцінка «3» («Задовільно») виставляється за умови, що студент:

- засвоїв у цілому програмний матеріал, знає основні положення курсу, дає визначення більшості категорій і понять, однак не досить глибокі;
- відповідає на рівні загальних уявлень про предмет, що поєднується із елементами наукового рівня;
- водночас не володіє навичками самостійного аналізу, відчуває труднощі при відповіді на уточнюючі і додаткові питання, надає перевагу питанням репродуктивного характеру;
- не вміє робити логічних висновків, не може пов'язати теоретичні положення із практикою, лише при допомозі викладача виконує задачі і практичні завдання із курсу.

Перелік рекомендованої навчальної літератури

- 1.Апопій В.В., Міщук І.П., Ребицький В.М., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. Організація торгівлі: Підручник. 3-тє видання., перероб. та доп. Київ Центр учбової літератури. 2020. 632 с
- 2.Березін О.В. Економіка підприємства : навч. посіб. / О.В. Березін, Л.М. З.Березіна, Н.В. Бутенко. — К.: Знання, 2019. — 390 с.
- 4.Березін О.В., Бутенко Н.В. Економіка підприємства : практикум : навч. посіб. / О.В. Березін, Н.В. Бутенко. — К. : Знання, 2018. — 254 с.
- 5.Гетьман О.О. Економіка підприємства : навчальний посібник / О.О.Гетьман, В.М.Шаповал. — 2-е вид. — К. : ЦУЛ, 2019. — 488 с
- 6.Балджи М. Д., Однолько В. О. Економіка та організація торгівлі: навчальний посібник. Київ, ФОП Гуляєва В.М., 2021. 344 с.
7. Бізнес-планування підприємницької діяльності : навч. посіб. / З. С. Варналій, Т. Г. Васильців, Р. Л. Лупак, Р. Р. Білик. Чернівці: Технодрук, 2019. 264 с
- 8.Бозуленко О. Я. Організація торгівлі : навчальний посібник [для студ. вищ. навч. закл.]. Чернівці : ЧТЕІ КНТЕУ, 2021. 240 с.
- 9.Гринчуцький В.І. Економіка підприємства : навчальний посібник / В.І.Гринчуцький, Е.Т.Карапетян, Б.В.Погріщук — 2-е вид., перероб. і доп. — К. : ЦУЛ, 2012. — 304 с.
- 10.Економіка підприємства: підручник/ за ред. А.В. Шегди. — К.: Знання, 2006. — 614 с.
- 11..Економіка підприємства: Підручник / За ред. С.Ф. Покропівного. — К.: КНЕУ, 2010.
- 12..Литвиненко Я.В. Маркетингова цінова політика: навч. посіб. — К.: Знання, 2010. — 294 с.
- 13.Маслак О.І. Економіка промислового підприємства : навчальний посібник / О.І.Маслак, Л.Д.Воробйов. — К. : ЦУЛ, 2011. — 172 с
- . 14.Мазур Н.А., Семенець І.В., Лопашук І.А. Економіка торговельного підприємства: навч. посібн. Чернівці: Чернівец. нац. Ун-т ім. Ю.Федьковича. 2020. 192 с.

15. Мельник Т.Ю. Товарознавство : підручник (для студентів економічних спеціальностей). Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2020. 364 с
- 16.. Ільчук М.М. Біржова діяльність і підприємництво: навч. посібник. Біла Церква: Білоцерківдрук, 2018. 318с.
17. Ковальська Л., Кривовязок І. Підприємництво і торгівля: навч. посібник. Київ: Кондор, 2018. 620 с.
- 18.Ковальська Л.Л., Кривов'язок І.В. Економіка підприємства: підручник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 620 с